

עדכון אחרון: יולי 2019

תהליך ניקוי באוויר דחוס

הגדרה

פעולת ניקוי באמצעות אוויר דחוס של שטחים, חלקים, מוצרים או ציוד, מתבצעת באמצעות זרימת אוויר בלחץ גבוהה ללא שימוש בחומרים אברזיבים או בחומרי עזר כימיים.

מקרה מיוחד של ניקוי באוויר דחוס הינו, שימוש בפחיות עם אוויר דחוס לצורך ניקוי אבק ממחשבים וציוד אלקטרוניקה אחר (Canned Air Duster). פחיות אלה מכילות בתוכן גזים אינרטיים ולא אוויר, אבל פעולת הניקוי באמצעותן מתבצעת תוך שימוש באנרגיה מכאנית של גז המשתחרר וללא שימוש בתגובה כימית כלשהי.

רכיבים עיקריים של מערכת לניקוי אוויר: מקור הכוח (קומפרסור), צנרת להעברת אוויר, אקדח אוויר דחוס.

המקור: Air Gun Safety In The Workplace. Guardair.Corporation. YouTube, Jan 2017.

https://www.youtube.com/watch?v=nvVEpaj_3Ko

גורמי סיכון עיקריים בתהליך

סיכונים בטיחותיים	גורמי סיכון גהותיים
<ul style="list-style-type: none"> פגיעה מכאנית מאוויר דחוס תוך הפעלת אקדח ניקוי מצביע אל העובד פגיעות מכאניות עקב מגע עם צינור אספקת אוויר דחוס משתחרר פגיעה מכאנית משבבים עפים בעת הפעלת מערכת לניקוי באוויר דחוס פגיעה עקב שימוש לצרכי ניקוי בפחית עם גז שלא מיועד לניקוי 	<ul style="list-style-type: none"> חשיפה לחומרים כימיים בעת הפעלת מערכת לניקוי באוויר דחוס (אבק, אירוסולים) חשיפה לרעש מזיק

נוהג טוב בביצוע תהליך ניקוי באוויר דחוס

ארגון עבודה

- בצע הדרכה לעובדים חדשים ועובדים ותיקים כאשר חל שינוי בתהליך העבודה או במקום עבודתו של העובד והדרכה שנתית בנושא סיכונים בתהליך ודרכי מניעתם.
- הצטייד בגיליונות בטיחות לחומרים הנמצאים בשימוש והדרך על הסיכונים שבשימוש בחומרים.
- בצע ניטורים סביבתיים לחומרים וגורמי סיכון אחרים לפי תקנות בטיחות בעבודה.
- בצע מעקב רפואי ונטור ביולוגי באמצעות מרפאות תעסוקתיות בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה.
- דווח על מפגעי בטיחות וגהות, כמעט תאונות או תאונת עבודה.
- אסור אכילה ושתייה בעמדת העבודה.
- ארגן הסרת בגדי עבודה במקום העבודה, כיבוסם באופן מרוכז על ידי מקום העבודה.

דרישות למקום עבודה

- בצע עבודות באזורים מאווררים.
- הפעל מערכת אוורור.
- התקן מערכת יניקה מקומית ובצע בדיקות ליעילותה.
- ספק שילוט בנוגע לסיכונים באיזור העבודה ושילוט בדבר הצורך בשימוש בציוד מגן אישי.

בעת ביצוע תהליך ניקוי באוויר דחוס

- הפעל מערכת אוורור.
- אסור שימוש באוויר דחוס לניקוי בגדים או ניקוי גוף האדם.
- אסור שימוש באוויר דחוס בניקוי אבק מזיק (צורן דו-חמצני גבישי חופשי, אסבסט, טלק).
- בצע הגנה נגד שבבים עפים לכיוון מפעיל המערכת וגם לכיוון אנשים הנמצאים בסביבת העבודה.
- וודא תקינות צנרת אספקת האוויר, מנע פגיעות בצנרת ובאקדח אוויר דחוס.

- בעת הפעלת מערכת ניקוי באוויר דחוס, הקפד על כך שהאקדח לא יופעל בקרבת גוף האדם ויכוון עליו.
- השתמש בצידוד מגן אישי:
  - לבש בגדי עבודה בעלי שרוולים ארוכים, הרכב כפפות ומשקפי מגן.
  - במידת הצורך - מסכה להגנה על הנשימה עם מסנן ייעודי.

